

DLUHY V CÍRKVI

(FILEMONOVI 17-25)

Jan Suchý, Ústí nad Labem, 3. listopadu 2024

A nejen to: chlubíme se dokonce Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista, který nás s ním smířil.

Římanům 5,11

I. ÚVOD: JEDINÉ JMÉNO, KTERÉ PŘINÁŠÍ SMÍŘENÍ

Pokoj vám a milost od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista. Kéž se Boží láska dnes rozlévá skrze evangelium do srdcí všech, kdo dnes posloucháte, ať jste hosté, či domácí víry v tomto shromáždění. Neboť Písmo říká o evangeliu, že:

- *Ř 1:16 ... je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří...*

Bůh, který stvořil tento svět a učinil i každého z nás, bude spravedlivě soudit každého člověka skrze muže, kterého k tomu určil (SK 17,), Ježíše Krista. Proč bude svět souzen skrze právě tohoto Ježíše Krista? Proč ne skrze Buddhu, Mohameda, Konfucia, Krišnu, Putina nebo Trumpa? Musíme se zeptat samotného Boha. A jaká je jeho odpověď? O Kristu Ježíši Bůh říká v

- *1K 1:30 on se nám stal moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykopením,*

Ježíš Kristus je zdrojem spravedlnosti. Mimo něj jsou všichni lidé, ať v minulosti nebo dnes, před svatým Bohem nespravedliví, hříšní. Není ani jeden člověk, který by v každé chvíli jednal spravedlivě, smýšlel svatě. Není ani jeden, který by tak celým srdcem i celou myslí miloval Boha. I když někdo bez Krista říká: já věřím v boha, je to bůh jeho představ. Na trůn slávy chceme posadit někoho, kdo nám vyhovuje. Obvykle vypadá jako my sami. Bez Krista chceme být bohem sami sobě. Chceme si sami rozhodovat, co je pro nás dobré a co zlé, co je pravdivé a co ne. Všichni lidé věří stejné lži jako Adam a Eva, když jim satan v Edenu řekl: neposlouchejte svého Stvořitele, poslouchejte mě

a uvidíte, že si vystačíte sami, bez Boha. A udělali to. Ale nikdo z lidí nepatří sám sobě. Byli jsme Bohem stvořeni, Jemu patříme, každý den se o nás stará. A také je to jedině Bůh, komu jsme odpovědní. Jak vysvětlíme svou vzpouru proti Bohu? Jakou výmluvu pro svou nevěrnost Bohu přineseme? Ne, není nic, co by nás před Bohem ospravedlnilo z našeho bezbožného života. Bůh ho celý zná. Je to jedno velké svědectví o naší lásce k sobě samým, ale je to především silné svědectví o lásce, která nám tak zoufale chybí. K Bohu samotnému.

- *Ř 6:23 Mzdou hříchu je smrt.*

Kdo nás zachrání od smrti?

- *1Tm 1:15 Věrohodné je to slovo a zaslouží si plného souhlasu: Kristus Ježíš přišel na svět, aby zachránil hříšníky. Já k nim patřím na prvním místě,*

Ježíš Kristus přišel na zem, aby nás smířil s Bohem, Soudcem všech lidí (Žd 12,23). Už jsi se nechal smířit s Bohem? Už jsi uvěřil v tohoto Krista Ježíše?

- *Ř 5:6-12 Když jsme ještě byli bezmocní, v čas, který Bůh určil, zemřel Kristus za bezbožné. 7 Sotva kdo je hotov podstoupit smrt za spravedlivého člověka, i když za takového by se snad někdo odvážil nasadit život. 8 Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní. 9 Tím spíše nyní, když jsme byli ospravedlněni prolitím jeho krve, budeme skrze něho zachráněni od Božího hněvu. 10 Jestliže jsme my, Boží nepřátelé, byli s Bohem smířeni smrtí jeho Syna, tím spíše nás smířené zachrání jeho život. 11 A nejen to: chlubíme se dokonce Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista, který nás s ním smířil. 12 Skrze jednoho člověka totiž vešel do světa hřích a skrze hřích smrt; a tak smrt zasáhla všechny, protože všichni zhřešili.*

Ano, mzdou hříchu je smrt. Ale to je jen jedna část pravdy. Protože evangelium je dobrá zpráva. Bůh je dobrý! Ten verš pokračuje:

- *ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 6:23)*

To je moje evangelium, to je dobrá zpráva, kterou musí slyšet každý člověk! Kristus smiřuje lidi s Bohem. A to je pravda, kterou poznal apoštol Pavel, Filemon i Onezimos. Procházíme dnes již počtvrté nejkratší list apoštola Pavla v Písmu, list Filemonovi.

II. SVĚDECTVÍ VÍRY

Kdo je Filemon? Bohatý muž z města Kolosy, uslyšel zvěst o ukřižovaném a vzkříšeném Kristu, nejspíše v Efezu, kde Pavel více než dva roky kázal o Kristu všem lidem, kteří chtěli poslouchat (Sk 19). Filemon uvěřil, znovu se narodil z víry v Krista, stal se Boží milostí novým stvořením. Jak to že se Filemon, kdysi Boží nepřítel, stal nyní jeho dítětem? Jak to, že kdysi si Filemon střídal Boží hněv pro den soudu, ale nyní jej místo toho Bůh zahrnul svou láskou? Filemon poznal Boží odpuštění. Do té doby byl jako vězeň, který čeká na den, kdy bude na něm vykonán trest, protože již byl odsouzen k trestu ztráty života. Tak ve skutečnosti vypadá každý den člověka, kterému Bůh neodpustil jeho hříchy. Rozhlédněte se kolem: vypadá tak tento svět? Ne, spíš to vypadá na celkem dobrý život. Lidé se žení, vdávají, obchodují, cestují (Mt 24,38). Dokonce užívají i dost zábavy. Ale to je jen pohled na povrch. Jako když byste se dívali na palubu Titaniku. Někdo pracuje, někdo spí a mnozí tančí. A vůbec si nepřipouští, že konec je tak blízko. Filemon porozuměl, že čelí katastrofě. Tak padl před Bohem, vyznával svou nevěru a vzpouru. A našel milost, našel odpuštění. Uvěřil Kristu, že zemřel právě za něj. Uvěřil a našel tak věčný život. Bůh mu ve své veliké lásce kvůli Kristu odpustil. Filemon je nyní smířen s Bohem. Narodil se nový člověk. Narodil se z víry, aby už neumřel na věky, ale měl život věčný! Filemon se vrátil do Kolos, domů. O jeho víře se dozvěděla manželka i syn. Nemohl si to nechat pro sebe a bylo na něm poznat, že se s ním něco stalo. Začal lidem říkat o Kristu a sloužit nově vzniklé církvi v Kolosách. Otevřel svůj dům, aby se církve měla kde scházet k uctívání Pána (v.2). Ne všechno jde vždy jen dobře a hladce. Filemon měl pod svou střechou otroka jménem Onezimos. Ten mu způsobil škodu, když od něj utekl. Je možné, že na cestu vzal Filemonovi nějaké peníze. Bůh však dovedl Onezima k pokání. Na útěku se v Římě setkal s apoštolem Pavlem. Pavel ho vedl ke Kristu a Onezimos činil pokání. I on se stal křesťanem.

A. Odpuštění

Ale dluhy je třeba vracet. A tak, i když Onezimos věrně slouží Pavlovi ve vězení v Římě, posílá ho Pavel zpět k Filemonovi do Kolos, aby dal svůj vztah s Filemonem do pořádku. A co Filemon? Potřebuje Pavlovu pomoc. A to je náš list, Pavlův dopis Filemonovi. Už od něj v tomto dopise četl: odpusť Onezimovi, co ti udělal zlého. Neboť tobě samotnému, Filemone bylo odpuštěno. A to

nesrovnatelně více. Tolik, že za to musel zemřít Boží Syn, Pán Ježíš Kristus. Byl jsi dlužníkem samotnému Bohu. Ale Kristus tvůj dluh zaplatil. Byl smazán, už není. Jsi v Kristu svobodný pro celou věčnost! Pán Bůh ti odpustil všechno. Jak bys neměl odpustit, když je to nesrovnatelně málo, co tobě dluží Onezimos. Křesťan musí ve svém srdci odpustit druhému člověku. Proč? Protože tobě samotnému odpustil Bůh. A to nezměřitelně víc. Co by se stalo, kdybys neodpustil?

- *Mt 6:14-15 Neboť jestliže odpustíte lidem jejich přestoupení, i vám odpustí váš nebeský Otec; 15 jestliže však neodpustíte lidem, ani váš Otec vám neodpustí vaše přestoupení.*

To je velké varování Pána Ježíše, odpouštěj, abys nežil v neodpuštění Boha. Sám sice zachráněn skrze víru, ale s poničeným vztahem s Pánem. Vždyť On ti odpustil, jak bys mohl ty neodpouštět druhým to co, je nesrovnatelně menší dluh než ten tvůj, který smazal Kristus? Co když druhý člověk, který se proti mně provinil, nestojí o odpuštění? Ve svém srdci mu musíš odpustit, ať o to stojí nebo ne. Nedojde ale ke smíření. Co tedy? Modli se za smíření s bratrem. Když tě Duch svatý vede a otevírá dveře, usiluj o smíření. Sám žij v pokání; pros Pána, aby ti zjevoval, co je v té situaci tvůj hřích. Vyznávej ho, opusť a pros o odpuštění Pána i druhého bratra. Když se však stále nechce smířit, modli se dál. Je odpuštění konečný cíl? Můžeme se v srdci říct: odpustil jsem bratru, co proti mně udělal. Už nikdy ten hřích proti němu nevytáhnu, nepoužiji, nebudu ho připomínat. Ano, to je rozhodnutí odpustit. Neznamená to zapomenout, co se stalo, ale je to rozhodnutí vůle už nikdy více to nepřipomínat ani bratru, ani Bohu, ani sobě.

- *2K 5:20 Jsme tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem!*

A když to všechno se stane, můžu si říci: tak, teď jsem odpustil a už s tím člověkem nechci nic mít? Nemyslím si to. Odpuštění je jen nezbytný krok. Cíl je smíření. To přinese slávu Pánu nejen v mém srdci, kde došlo k odpuštění, ale i v srdci druhého bratra, se kterým jsme se smířili. Bude to svědectví světu o Boží moci lásky, o moci Jeho odpuštění. Musí dojít ke smíření za každých okolností? Máme v Písmu situaci, ve které Pán smíření nedává jako podmínku chození v pokoji s ním. Je to situace v manželství, kdy jeden druhého zradí cizoložstvím. Tady Pán smíření nevyžaduje. Je to legitimní důvod pro rozvod. Jde o roztržení jednoho těla, které ukazuje na hrůzu duchovního cizoložství. I

když smíření a obnova přinese Pánu větší slávu, není smíření v tomto případě příkaz. Ale odpuštěním to nekončí. Láska Pána Ježíše Krista přináší víc, než je odpuštění. Už není žádný důvod k odsouzení člověka, který nemá hřích, za nějž by zasluhoval trest. Ne, nyní jsi skrze víru v Krista očištěn. S tím souvisí také otázka Božího hněvu.

- *Ř 1:18 Boží hněv se zjevuje z nebe proti každé bezbožnosti a nepravosti lidí, kteří svou nepravostí potlačují pravdu.*

Ale, kdo věří Kristu, na toho už Boží hněv nedopadá.

- *Ř 5:8-9 Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní. 9 Tím spíše nyní, když jsme byli ospravedlněni prolitím jeho krve, budeme skrze něho zachráněni od Božího hněvu.*

Místo Božího hněvu nyní žijeme ve smíření s Bohem. Bylo nám odpuštěno a jsme smíření s Bohem. To je sláva evangelia! Příběh Filemona a Onezima nádherně ilustruje tuto pravdu o odpuštění a smíření. Tak nás Pán povolává v Kristu, abychom měli podíl na jeho svatosti, rostli do jeho podoby. Už nejsme otroky hříchu, ale rosteme do spravedlnosti, aby Bůh byl skrze nás oslavený. A tak se i odpuštění a smíření stává nedílnou součástí křesťanova života. Patříš-li Kristu, nemůžeš žít a neodpouštět druhým, kteří ti uškodili nebo o tobě zle mluvili, či ti ublížili. Jako Bůh odpustil nám, odpouštíme i my těm, kteří se provinili proti nám. Proto Pavel vedl Filemona, aby Onezimovi odpustil a nyní ho vede ještě dál: ke smíření. Píše Filemonovi, jaký postoj k Onezimovi bude oslavovat Krista:

B. Smíření

- *17 Jsme-li tedy spolu spojeni, přijmi ho k sobě jako mne. 18 Jestliže ti způsobil nějakou škodu nebo je ti něco dlužen, připiš to na můj účet. 19 Já Pavel píšu vlastní rukou: já to nahradím. Abych ti neřekl, že mi dlužíš i sám sebe. 20 Ano, bratře, udělej mi tu radost v Pánu. Potěš mé srdce v Kristu.*

Pavel a Filemon jsou spojeni Kristovou láskou, Božím odpuštěním a společnou službou evangelium. Filemon přijal evangelium a s ním i Pavla, když skrze jeho ústa slyšel o Kristu a uvěřil. I Onezimos uvěřil Kristu, přijmi ho tedy Filemone také do svého života, říká Pavel, ne už jen jako otroka, ale také jako bratra.

Vždyť jste obmyti stejnou krví Krista. Je tu ale problém. Onezimos je dlužník svého pána Filemona. Způsobil mu svým útekem škodu. Filemon musel pravděpodobně koupit jiného otroka k práci, která se musela udělat. Možná mu i Onezimos něco vzal. Dluží tedy Filemonovi. A tady se do té záležitosti vloží Pavel:

- *19 Já Pavel píšu vlastní rukou: já to nahradím. Abych ti neřekl, že mi dlužíš i sám sebe.*

Snad Pavel zdědil nějaký majetek, že nyní dělá Filemonovi tuto nabídku: já škodu, kterou ti Onezimos způsobil, zaplatím. Připiš to na můj účet. Tuto možnost podporuje zmínka ve Sk 24,26: Římský místodržitel Félix v Cesareji vyslýchá zatčeného Pavla. Nechal ho ve vězení a doufal, že od Pavla dostane úplatek. Zjevně tedy Pavel měl nějaké peníze. Stejně tak o tom svědčí i Sk 28,30 když si pro své uvěznění v Římě mohl pronajmout byt. Nevíme to s jistotou. Jedno však jistě víme: Pavel tu na sebe bere Kristovský postoj: zaplatím za někoho jiného, abys ty Filemone, mohl s ním být smířený. Jako za tebe Filemone, zaplatil Kristus, abys mohl být smířen s Bohem Otcem! Křesťane, služ smíření jiných bratří, kteří jsou v rozepři. Je to slavná služba, která má dobrou naději. Vždyť Bůh tak rád odpouští, a tak každé srdce, ve kterém je Duch Boží, Duch svatý, bude ochotné odpouštět ze stejné lásky jako Otec, neboť ta láska nám byla darována. I Pavel má tu jistotu, že jeho volání Filemona k odpuštění a smíření s Onezimem nepadne na neúrodnou půdu. Tak mu připomíná:

- *Abych ti neřekl, že mi dlužíš i sám sebe (19).*

Místo toho, abych ti já Filemone dlužil peníze za Onezima, tak ale přemýšlej, co dlužíš ty mně. Svůj život! Skrze mou službu jsi byl zachráněn pro věčnost. Co jsou peníze proti tomu? Dej všechno, jen abys miloval Boha. Vše, co ti překáží, dej pryč. I peníze. To nestojí za to, abys kvůli nim byl oddělen od Boží lásky a chodil ve tmě. Ne, to za to nestojí. Odpusť Onezimovi, co ti dluží. Bohatý mladík se nechtěl vzdát majetku pro království Boží. Ježíš mu řekl:

- *Mk 10:21-22 Jdi, prodej všechno, co máš, rozdej chudým a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne!" 22 On po těch slovech svěsil hlavu a smuten odešel, neboť měl mnoho majetku.*

Miloval víc své peníze. A přišel o věčný život. To za to nestojí. Filemon už má život věčný, protože uvěřil Kristu. Ale kdyby žil s neodpuštěním Onezimovi, ničilo by to jeho vztah s Bohem. Nerostl by, ani by nebyl dobrým svědectvím

světu. Tak ani ty dnes neodejdi jako ten bohatý mladík od slyšší evangelia a dej se smířit s Bohem. Žádné peníze, zážitky, slasti života za to nestojí, přijít kvůli těm dočasným příjemným věcem o věčný život. A jsi-li již Kristův, nenech stejné věci, aby tě odváděly od společenství s Bohem a službě jemu.

- *20 Ano, bratře, udělej mi tu radost v Pánu. Potěš mé srdce v Kristu.*

Nes ovoce víry. Kdo měl velký dluh a bylo mu tak mnoho odpuštěno, i on mnoho odpouští. Odpuštění není volba, je to nutnost. Filemon byl Pavlovým dlužníkem, protože skrze něj přišlo do jeho života evangelium, Kristus, život věčný. Takový dluh se nedá nikdy splatit. Cokoli jiného je nesrovnatelně menší hodnoty. Týká se to i nás. I my jsme dlužníky těch, kdo nám duchovně sloužili. Nemůžeme jim ten dluh splatit. Jediné, co můžeme, je zvěstovat evangelium dalším lidem, učit další lidi, děti doma, a odpouštět. Dlužím své švagrové, která mi zvěstovala Krista. Dlužím evangelistům, kteří mi ukázali Krista, dlužím manželce, která mi je duchovním přítelem, dlužím dětem, které se za mě modlí, dlužím církvi, která mě povzbuzuje, dlužím přátelům v Kristu, kteří mají odvahu mě napomínat, dlužím církvi její lásku. My, kteří dlužíme tolik, musíme být pohotová k odpuštění druhým, kteří dluží nám. Já, který dlužil tolik a dostal tolik duchovního bohatství zadarmo v Kristu, neměl bych snad odpouštět dluhy druhým, které jsou je časné?

III. FILEMON MUSÍ BÝT VYKAZATELNÝ

Závěrečné verše dopisu tvoří praktická výuka, jak má církev vypadat vykazatelnost. Především, co je to vykazatelnost? Pod tím slovem si jednoduše můžeme představit stav, situaci, kdy je tu v církvi někdo další, kdo ví o mém životě s Kristem. Ví, co dělám, čemu věřím. Ví o mé poslušnosti Pánu i o mých zápasech. Každý jsme v církvi povoláni, abychom byli vykazatelní. Komu? Jeden druhému:

- *1Te 5:14 Klademe vám na srdce, bratří, kárejte neukázněné, těšte malomyslné, ujímejte se slabých, se všemi mějte trpělivost.*

Abychom mohli naplnit tento příkaz, musíme o druhých v církvi něco vědět. Jsme vykazatelní starším v církvi:

- *Žd 13:17 Poslouchejte ty, kteří vás vedou, a podřizujte se jim, protože oni bdí nad vámi a budou se za vás zodpovídat. Kéž to mohou činit s radostí, a ne s nářkem; to by vám nebylo na prospěch.*

- *1Te 5:12-13 Žádáme vás, bratří, abyste uznávali ty, kteří mezi vámi pracují, jsou vašimi představenými v Kristu a napomínají vás. 13 Velmi si jich vaňte a milujte je pro jejich dílo. Žijte mezi sebou v pokoji.*

A komu jsou vykazatelní starší církve? Znovu, celé církvi, jeden druhému. A co když je někdo misijní pracovník nebo doposud jediný starší místní církve?

I tady máme pomoc. Právě do takové situace Pavel píše Filemonovi.

- *21 Píšu ti v důvěře ve tvou poslušnost a vím, že uděláš víc, než říkám. 22 Zároveň mi také připrav ubytování, neboť doufám, že vám budu pro vaše modlitby darován. 23 Pozdravuje tě Epafras, můj spoluvězeň v Kristu Ježíši, 24 Marek, Aristarchos, Démas a Lukáš, moji spolupracovníci. 25 Milost Pána Ježíše Krista buď s vámi.*

Filemone, odpusť Onezimovi, nyní svému bratru v Kristu a smiř se s ním. Není to jen tvá záležitost, jen mezi tebou a Bohem. Jde o víc, o svědectví o Bohu i mezi lidmi mimo církev. Pavel se chce přesvědčit, že Filemon se podřídil a udělal to, k čemu ho Pavel vedl. Filemon je mu vykazatelný. A nejen jemu. Je tu dalších 5 bratrů, kteří mu s Pavlem posílají z římského vězení pozdravy. Filemon je všechny zná. Je jim vykazatelný, protože je Pán spojil poutem evangelia a poutem společné služby evangelium. Nyní mu tito bratři v čele s Pavlem říkají: Filemone, když naše napomínání hodíš za hlavu, zpřetrháš pouto, které mezi námi bylo po celou dobu naší společné služby, povzbuzování a pomoci. Nezahod' to vše, neodmítني ty, kteří tě milují. Poslechl je Filemon? Podřídil se Bohu, který s ním jedná skrze apoštola Pavla a pět dalších bratrů? Písmo o tom nemluví.

IV. ZÁVĚR

Ale z historických spisů církevních otců víme, že o padesát let později napsal Ignatius ze Smyrny v dopise církvi do Efezu slova, která možná uzavírají příběh listu Filemonovi. Ignatius napsal: Přijal jsem vaše shromáždění v osobě Onezima, vašeho pastýře v tomto světě. Muže, jehož láska se nedá vyjádřit slovy. Onezimos našel jistě odpuštění u Filemona. A Pán Bůh je oba použil ve službě církvi. Filemon sloužil církvi v Kolosách. Onezimos se stal starším v sousední církvi v Efezu. To je Boží sláva mezi lidmi skrze odpuštění a smíření.

Chtěl bych vám ještě ilustrovat tuto sílu na příběhu, který uvádí ve své knize bratr John MacArthur.

Síla odpuštění

V roce 1941 napadlo japonské letectvo Pearl Harbor, námořní základnu USA na Havajských ostrovech. Za méně než 2 hodiny zemřelo na 2400 Američanů. Celá pacifická flotila USA byla zničena. Muž, který vedl japonský útok se jmenoval Mitsuo Fuchida. Po skončení války Fuchidu pronásledovalo zlé svědomí, když musel přemýšlet o tolika mrtvých lidech, kteří za ním zůstali. A tak zatoužil napsat knihu o míru s názvem: Pearl Harbor nikdy více. Ale nemohl najít důvod pro mír. A pak uslyšel o dívce Margaret Peggy Covelové. Starala se o zajaté japonské vojáky v táboře. Nosila jim noviny, starala se o nemocné, pomáhala, jak se dalo. Ale šokující bylo, když se jí zeptali, proč pomáhá zajatým japonským vojákům? Její odpověď byla: Protože japonská armáda zabila mé rodiče. Byli to misionáři, které Japonci zajali na Filipínách a zastřelili. Nejprve pociťovala hořkou nenávist k Japoncům. Pak si postupně uvědomila, že její rodiče následovali Krista a byli povoláni odpouštět lidem, kterým sloužili. Tak zemřeli bez nenávisti a hořkosti vůči japonským vojákům. Měla by tedy být ona plná nenávisti? Rozhodla se, že nebude a vykročila cestou odpuštění a lásky. Rozhodla se sloužit japonským zajatcům. Fuchida byl zasažen tím příběhem. Tady je důvod k míru: odpuštění. Později, cestou na nádraží mu kdosi dal leták s názvem: Byl jsem vězeň Japonců. Četl jej s napětím. Bylo to vyprávění Jacoba DeShazera, amerického pilota, který byl zajat Japonci. Strávil 3 roky v zajateckém táboře, kde s ním velmi zle zacházeli. Jednoho dne se k němu dostala Bible. Přečetl ji celou za tři týdny a 8. června 1944 uvěřil v Krista. Po válce se rozhodl pro studium Bible a pak se vrátil do Japonska, aby lidem vyprávěl o Ježíšově lásce, která přináší Boží odpuštění těm, kdo v něj věří. To bylo druhé svědectví o moci odpuštění pro Mitsuo Fuchidu. Láska přemáhá nenávist. Viděl příklady lidí, kteří odpustili svým nepřátelům, protože jim Bůh změnil srdce. Mitsuo Fuchida na cestě domů dostal na nádraží ještě jeden dar: Bibli. Začal ji doma číst. Když došel do Lukáše 23 a četl o ukřižování Krista. Četl jeho slova:

- *Lk 23:34 "Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí."*

Po Mitsuově tváři začali stékat slzy. Tady došel k cíli svého dlouhého hledání... Tato slova jsou jistě tím zdrojem lásky Peggy Covellové a Jacoba DeShazera. Když Ježíš visel na kříži Golgoty a modlil se k Otci tato slova, modlil se je jistě i za Mitsuo Fuchida, muže, který žil ve 20. století. Vydal mu toho dne svůj život a knihu, kterou potom napsal, nazval nakonec jinak: Od Perl Harboru ke Golgotě. Odpuštění mění svět. A ten se to potřebuje dozvědět. Nesme tedy zvěst o odpuštění.

- *2K 5:17-21 Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové! 18 To všechno je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření. 19 Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvěstovat toto smíření. 20 Jsme tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem! 21 Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti.*